

**Stichting Monumentenbehoud Noardeast-
Fryslân
Koningsstraat 13
9101 LP Dokkum**

Accountantsrapport 2022

INHOUDSOPGAVE

Pagina

ACCOUNTANTSRAPPORT

1	Opdracht	2
2	Samenstellingsverklaring van de accountant	2
3	Algemeen	3
4	Resultaat	4
5	Financiële positie	6
6	BESTUURSVERSLAG	7

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2022	13
2	Staat van baten en lasten over 2022	15
3	Kasstroomoverzicht 2022	16
4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	17
5	Toelichting op de balans per 31 december 2022	19
6	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2022	22

BIJLAGE(N)

1	Bijlage Overzicht kosten molens	25
2	Bijlage Overzicht kosten torens	26
3	Bijlage Technisch jaarverslag 2022	28
4	Bijlage Begroting versus gerealiseerd	32
5	Bijlage exploitatierekening 2022	32

ACCOUNTANTSRAPPORT

Aan het bestuur van
Stichting Monumentenbehoud Noardeast-Fryslân
Koningsstraat 13
9101 LP Dokkum

Kenmerk 2008620
Behandeld door JK/AW
Datum 20 juli 2023

Geacht bestuur,

Hierbij brengen wij verslag uit over boekjaar 2022 met betrekking tot de stichting.

1 OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2022 van de stichting, waarin begrepen de balans met tellingen van € 928.250 en de exploitatierekening sluitende met een negatief resultaat van € 126.439, samengesteld.

2 SAMENSTELLINGSVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur

De jaarrekening van Stichting Monumentenbehoud Noardeast-Fryslân te Dokkum is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2022, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht over 2022 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten". Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Monumentenbehoud Noardeast-Fryslân.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen dan ook ervan uitgaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Voor een nadere toelichting op aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar www.nba.nl/uitleg-samenstellingsverklaring.

3 ALGEMEEN

3.1 Bestuur

Per balansdatum wordt het bestuur gevoerd door:

- Hendrik van der Veen, voorzitter
- Hendrikje Meinsma-Vlasma, secretaris
- Lolke Folkertsma, penningmeester
- Warner Banga, bestuurder
- Albrecht van der Veen, bestuurder

3.2 Statutenwijziging

Op 18 februari 2022 heeft een statutenwijziging plaatsgevonden.

3.3 Juridische fusie Stichting Monumentenzorg Ferwerderadeel

Op 9 september 2022 heeft een juridische fusie plaatsgevonden tussen Stichting Monumentenbehoud Noardeast-Fryslân en Stichting Monumentenzorg Ferwerderadeel, waarbij laatste de verdwijnende stichting is. De verkrijgende stichting zal per 1 januari 2022 de verkregen vermogensbestanddelen opnemen in haar jaarrekening.

Verkregen vermogensbestanddelen:

- Kerktoren Wânswert, met bijbehorende grond
- Kerkgebouw Jannum, met bijbehorende grond

Dit betekent ook dat de administratie en subsidies per 1 januari 2022 opgenomen zijn in de administratie van Stichting Monumentenbehoud Noardeast-Fryslân.

3.4 Verwerking van het verlies 2022

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het verlies ad € 126.439 over het jaar 2022 in mindering gebracht op de overige reserves. Dit is reeds in de jaarrekening verwerkt.

3.5 Bestemming van het exploitatiesaldo 2021

De bestemming van het saldo over het jaar 2021 is door het bestuur vastgesteld.

4 RESULTAAT

4.1 Vergelijkend overzicht

Het resultaat over 2022 bedraagt negatief € 126.439 tegenover € 23.656 over 2021. De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	2022		2021		Vershil
	€	%	€	%	€
Opbrengsten	290.200	100,0	242.787	100,0	47.413
Uitgaven	125.000	43,1	-	-	125.000
Bruto-marge	165.200	56,9	242.787	100,0	-77.587
Overige bedrijfsopbrengsten	746	0,3	-	-	746
Bedrijfskosten					
Onderhoud molens	79.600	27,4	34.557	14,2	45.043
Onderhoud torens	133.670	46,1	108.294	44,6	25.376
Kantoorkosten	391	0,1	596	0,3	-205
Representatie/promotie	716	0,3	143	0,1	573
Algemene kosten	77.121	26,6	74.255	30,6	2.866
	291.498	100,5	217.845	89,7	73.653
Saldo voor financiële baten en lasten	-125.552	-43,3	24.942	10,3	-150.494
Financiële baten en lasten					
Rentelasten en soortgelijke kosten	-887	-0,3	-1.286	-0,5	399
Saldo	-126.439	-43,6	23.656	9,8	-150.095
	-	-	-	-	-
Netto saldo	-126.439	-43,6	23.656	9,8	-150.095

4.2 Resultaatanalyse

De ontwikkeling van het resultaat 2022 ten opzichte van 2021 kan als volgt worden geanalyseerd:

	2022	
	€	€
<i>Factoren waardoor het resultaat toeneemt:</i>		
Afname kantoorkosten	205	
Toename financiële baten en lasten	399	
		604
<i>Factoren waardoor het resultaat afneemt:</i>		
Afname opbrengsten	76.841	
Toename onderhoud molens	45.043	
Toename onderhoud torens	25.376	
Toename representatie/promotie	573	
Toename algemene kosten	2.866	
		150.699
Afname exploitatiesaldo		-150.095

5 FINANCIËLE POSITIE

Aan de hand van de in de jaarrekening opgenomen balans kan de vermogensstructuur als volgt worden weergegeven:

	31-12-2022		31-12-2021	
	€	€	€	€
Beschikbaar op lange termijn:				
Eigen vermogen		649.986		497.884
Dit bedrag is als volgt aangewend:				
Vorderingen	292.584		117.466	
Liquide middelen	635.666		603.692	
		928.250		721.158
Af: kortlopende schulden		278.264		223.274
Werkkapitaal		649.986		497.884

Hiermede vertrouwen wij erop aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het verstrekken van een nadere toelichting zijn wij steeds bereid.

Hoogachtend,
Van Wieren & Vellinga
Adviseurs en Accountants

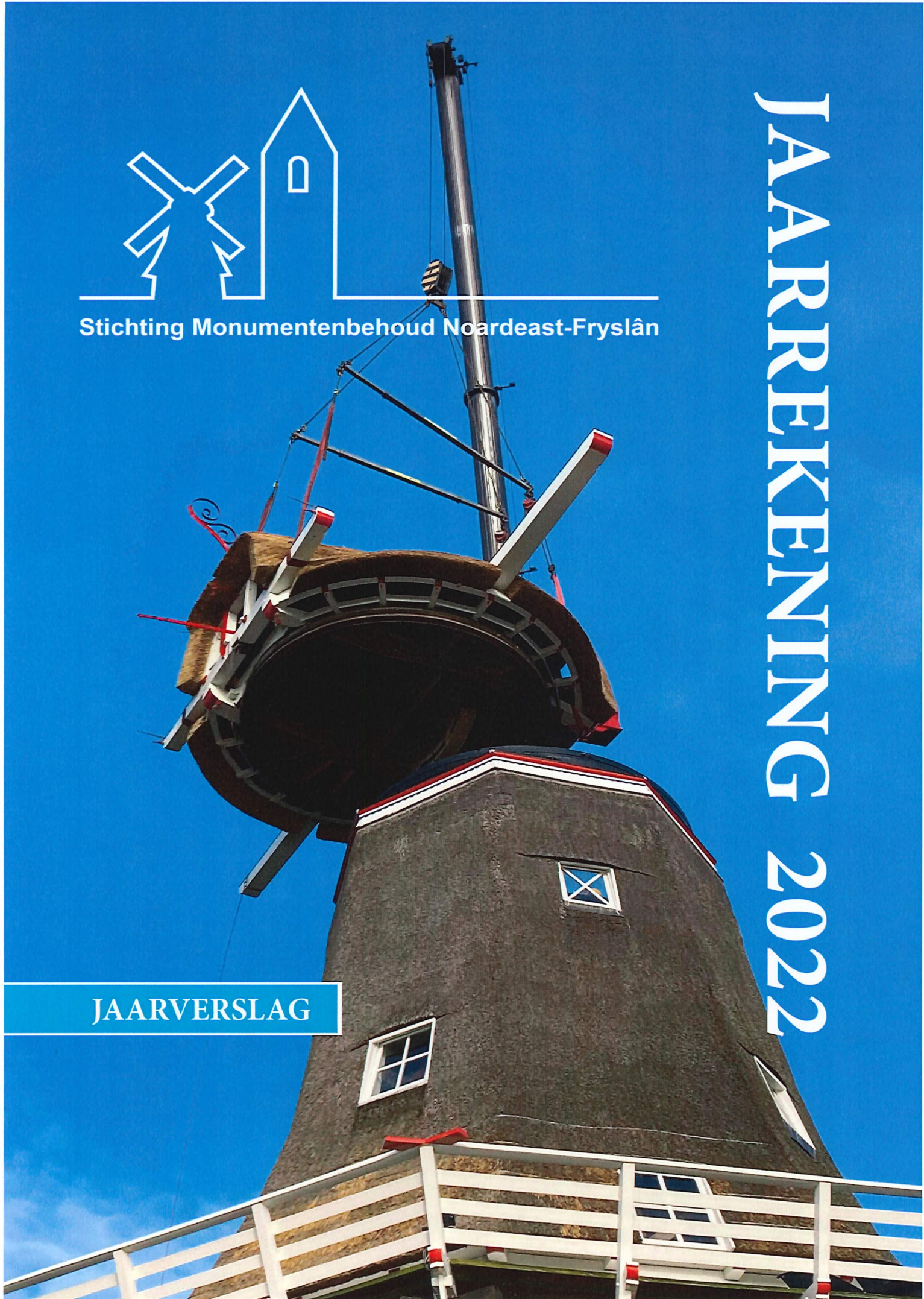
D.R.M. Vellinga
Accountant-Administratieconsulent

JAARREKENING 2022

JAARVERSLAG

ONS ERFGOED

1. BESTUURSVERSLAG

CORONA & OORLOG

In dit verslagjaar zijn de coronamaatregelen allemaal opgeheven. Dit gaf ons de ruimte om weer molenaarsbijeenkomsten en dergelijke te organiseren. Ook was het mogelijk de nieuw verkozen raadsleden op de molen *Zeldenrust* uit te nodigen en hun zowel een rondleiding in de molen te geven als een presentatie over onze werkzaamheden als stichting. Vanuit de raad was er veel belangstelling voor deze bijeenkomst.

De oorlog in Oekraïne is helaas nog steeds gaande en het leed wat hier het gevolg van is enorm. In het Noordoost-Friese straatbeeld komen we dan ook al gevluchte Oekraïners tegen die hier worden opgevangen. Ook spraken we van de naar verwachting financiële consequenties die deze oorlog zou hebben; we worden allemaal geconfronteerd met stijgende prijzen die hun uitwerking in de werkzaamheden, die we aan onze monumenten de komende jaren voornemens zijn uit te voeren, zullen hebben.

In het verslagjaar hebben we acht bestuursvergaderingen gehouden. Vergaderingen van de *Molenvoetadviesraad van De Hollandsche Molen* zijn bezocht en er heeft een kennismaking met het bestuur van de *Stichting Kollumer Erfgoed* plaatsgevonden in het dijkwachtershuisje of contributiehuisje op de oude zeedijk bij Kollumerpomp; een passende plaats voor dit overleg.

FUSIE MET FERWERDERADIEL

Ook hebben we kennis gemaakt met de nieuwe wethouder Soepboer die cultuur – waaronder onze monumenten – in zijn portefeuille heeft. Via hem zijn we in contact gekomen met *Stichting Monumentenbehoud Ferwerderadiel*, die voornemens was te stoppen met haar werkzaamheden. Dit contact heeft erin geresulteerd dat de beide stichtingen zijn gefuseerd, waarbij de stichting Ferwerderadiel is opgegaan in onze stichting.

De beide rijksmonumenten (toren Wanswerd en kerkje Jannum) die deze stichting nog in eigendom had zijn overgegaan naar onze stichting. Deze fusie heeft ten overstaan van notaris Hellema te Dokkum plaatsgevonden en heeft op 9 september plaatsgevonden in het kerkje te Jannum.

FUSIE VAN MONUMENTENBEHOUD
FERWERDERADIEL EN DONGERA-
DEEL NAAR STICHTING MONUMEN-
TENBEHOUD NOARDEAST-FRYSLÂN
OP 9 SEPTEMBER 2022

RESTAURATIE

MOLEN- & KERKRESTAURATIES

In het verslagjaar zijn de restauraties van de korenmolen 'De Hoop' te Dokkum en de poldermolen in het Hantumerleech opgestart. Afronding van beide restauraties zal in 2023 plaatsvinden. Bekend was dat de oude geklonken Pot-roede van molen 'De Hoop' in een slechte staat was. Restauratie hiervan was rechtstreeks opgedragen aan de firma Vaags te Aalten, een hierin gespecialiseerd bedrijf. Bij het naar beneden takelen en inspectie van de andere roede bleek dat deze ook zodanig door roest was aangetast dat hier herstel aan of vervanging moest plaatsvinden. Uiteindelijk is gekozen om deze roede te gaan vervangen. De verwachting is dat medio 2023 beide roeden (nieuwe en gerestaureerde) weer kunnen worden 'gestoken'.

Werkzaamheden aan de poldermolen in het Hantumerleech zijn in het verslagjaar grotendeels uitgevoerd. De restauratiewerkzaamheden aan het krooshek en de beschoeiing zullen in het voorjaar van 2023 worden uitgevoerd.

Door de oude eigenaar was de restauratie van de toren te Wanswerd reeds voorbereid met ondersteuning vanuit het *Steunpunt Monumentenzorg Fryslân* in de persoon van Jouke Jongsma als adviseur. De werkzaamheden aan de toren zijn na de bouwvakvakantie gestart en wat de buitenwerkzaamheden betreft voor de winterperiode afgesloten, het binnenwerk zal in de loop van 2023 worden aangepakt.

GEPASTE TROTS

We zijn best wel een beetje trots dat we in 2022 naast de uitvoering van het al geplande meerjarig onderhoud aan onze monumenten meerdere zaken zoals bovenstaand hebben aangepakt. Voor het onderhoud aan torens is ons bestuurslid Ab van der Veen coördinator en Warner B. Banga is molencoördinator. In samenspraak met de ambtelijke ondersteuning door Marco Feenstra en de restauratieadviseurs Bureau Willem de Graaf (torens) en Bureau Gijs van Reeuwijk (molens) zijn zij vanuit het bestuur de schakels naar de voorbereiding en uitvoering van de onderhouds- en restauratiewerkzaamheden. Zie voor de werkzaamheden die in dit verband zijn uitgevoerd het technisch jaarverslag.

RIETDEKKER KLEINJAN UIT DEN
HAM AAN HET WERK OP DE KAP
VAN DE HANTUMERMOLEN

De bouwvergaderingen van de restauraties aan de molens en de toren te Wanswerd zijn door leden van het bestuur bijgewoond. In het verslagjaar is de financiering van de deelrestauratie van de molen 'De Eendragt' te Eanjum (vervangen windpeluw en startbalk) rondgekomen en de opdracht aan *De Molenmakers* verstrekt. De uitvoering zal in 2023 plaatsvinden. De financiering van de deelrestauratie van de poldermolen 'De Gans' te Iezumasyl (vervangen schroef en schroefbak c.a.) is grotendeels rond. Het wachten is op de laatste toezeggingen van een aantal fondsen waar aanvragen voor een bijdrage zijn gedaan. De verwachting is dat in 2023 ook deze deelrestauratie kan worden opgestart.

ALS MONUMENTEN KONDEN SPREKEN

We geven volop uitvoering aan ons communicatieplan door het aanbieden van persberichten aan de lokale en regionale media. We merken aan de reacties die we hierop krijgen dat deze persberichten doen waarvoor ze bedoeld zijn: de aandacht vestigen op onze rijksmonumenten.

In het verslagjaar zijn de voorbereidingen gestart voor ons 30-jarig jubileum in 2023. Het thema hiervan is: *'Als monumenten konden spreken'*.

Terugkijkend kunnen we alleen maar vaststellen dat 2022 voor onze stichting wederom een goed jaar is geweest. We danken dan ook iedereen die op wat voor manier dan ook hieraan mee heeft gewerkt.

Namens de Stichting Monumentenbehoud Noardeast-Fryslân
Henk van der Veen
voorzitter, mei 2023

TECHNISCH JAARVERSLAG

2. TECHNISCH JAARVERSLAG 2022

De Stichting Monumentenbehoud Noardeast-Fryslân is medio 2022 eigenaar van 28 torens en 7 molens.

ONDERHOUD KERKTORENS 2022

Dit jaar is aan de kerktorens van Jouswier, Mitselwier, Nes, Eastrum en Waaxens groot onderhoudswerk uitgevoerd. De onderhoudswerkzaamheden aan de torens van Mitselwier en Nes zijn uitgevoerd door Bouwbedrijf Van der Werff uit Dokkum en Schilders en Afwerkingsbedrijf De Vries uit Dokkum.

De onderhoudswerkzaamheden aan de torens van Jouswier, Eastrum en Waaxens zijn uitgevoerd door Bouwbedrijf Dijkstra de Graaf uit Ingwierrum en Schilders en Afwerkingsbedrijf De Vries uit Dokkum.

Werkzaamheden aan de toren van Jouswier

- rondom het onderste deel van de toren is het voegwerk hersteld
- houten, ijzeren en steenachtige materialen zijn geschilderd

Werkzaamheden aan de toren van Mitselwier

- vlinderlood van de spits is waterdicht gemaakt
- aan de noord- en de zuidzijde is het lood van de aansluiting met het dak van de kerk vervangen
- houten en ijzeren onderdelen van de toren zijn geschilderd
- onderdorpel van kozijntje en raam zijn vervangen
- spitskruis is rechtgezet en behandeld
- bol en windhaan zijn voorzien van nieuw bladgoud
- loden muts aan de bovenzijde van makelaar van de spits is vervangen
- bevestiging van de cijferplaat is vervangen en de plaat is geschilderd en voorzien van bladgoud; deze werkzaamheden zijn voor rekening van de gemeente uitgevoerd

Werkzaamheden aan de toren van Nes

- rondom de toren is het voegwerk hersteld; hierbij zijn de ontbrekende en meest uitgesleten delen verdeeld over de gevels hersteld
- tevens zijn er een aantal loszittende en beschadigde stenen vervangen
- van de dakvlakken zijn de meest scheluwe en beschadigde dakpannen vervangen
- bevestiging van de dakpannen nagezien en hersteld
- aansluitingen van de dakpannen met het opgaande metselwerk is deels opnieuw afgevoegd
- loodaansluitingen zijn hersteld
- torenkruis is behandeld en de windhaan is verguld
- in de toren is de ventilatie verbeterd door het deels inkorten van de vloerdelen
- schoren van de klokkenstoel zijn hersteld / beter gefixeerd
- ophanging van de klepel van een van de klokken is vervangen
- alle houten en stalen onderdelen zijn geschilderd

Werkzaamheden aan de toren van Eastrum

- rondom de toren is het voegwerk hersteld
- houten en ijzeren onderdelen zijn geschilderd
- dakbedekkingen nagezien, onderste pannen gefixeerd en noklood hersteld
- twee stuks gordingen in de kap zijn hersteld / aangelast
- windhaan draaibaar gemaakt, kruis behandeld en windhaan verguld
- klokophanging is ontroest en behandeld

Werkzaamheden aan de toren van Waaxens

- aan de west- en zuidzijde is aan de bovenzijde van de toren het voegwerk hersteld
- een stuks balkanker is gedemonteerd; deze is gestraald en voorzien van een zinkcoating (schooperen) en een afwerking van een twee componenten p.u. coating
- toren is aan de binnenzijde schoongemaakt

Werkzaamheden aan de toren en het uurwerk van Wânswert (restauratie)

Dit verslag betreft de werkzaamheden welke in 2022 zijn uitgevoerd. De afronding van de restauratie zal in 2023 zijn. De werkzaamheden in Wânswert betreffen een dubbele restauratie, zowel van de toren als het uurwerk.

Toren

Kort na de zomervakantie 2022 is een steiger om de gehele toren geplaatst. Rondom de gehele toren is plaatselijk metsel- en voegwerk hersteld. De uitvoering van het voegwerk is na een bezoek van de welstandsadviescommissie *Hûs en Hiem* goedgekeurd. In met name de kapconstructie van het zadeldak zijn aangetaste houten onderdelen vervangen.

Elders in de toren is de houtconstructie plaatselijk vervangen. De dakconstructie ter plaatse van het torenkruis is hersteld en de makelaar (waar het torenkruis op staat) is voorzien van nieuw lood. De houtconstructie onder het torenkruis is hersteld.

Verdere werkzaamheden:

- alle pannen zijn verwijderd en alle aangetaste pan latten vervangen
- dakpannen zijn opnieuw gelegd en voorzien van nieuwe panhaken
- aansluitingen tegen de topgevel zijn verbeterd o.a. d.m.v. het toepassen van een verholten goot; smalle strookjes dakpannen welke lastig vast te zetten zijn, zijn hierdoor niet meer nodig
- galmborden en ijzeren ankers zijn geschilderd
- overige houtwerk is geschilderd
- de haan en het torenkruis zijn verwijderd; de haan is opnieuw voorzien van bladgoud en het torenkruis is behandeld
- nieuwe zwaardere loden bedekking van de makelaar en de nok aangebracht
- bliksemafleiding is opnieuw aan torenkruis en de koperen goot bevestigd en gecontroleerd op goede werking

Uurwerk

Het al tientallen jaren niet meer in werking zijnde uurwerk is gedemonteerd en naar de werkplaats van Vellema te Hallum gebracht. Het uurwerk was nagenoeg nog compleet.

In de werkplaats van Vellema is het uurwerk geheel

gerestaureerd en voorzien van een elektrische opwindinstallatie en een gelijkzetinrichting waardoor het uurwerk, als het weer gemonteerd is later in 2023 goed op tijd blijft lopen.

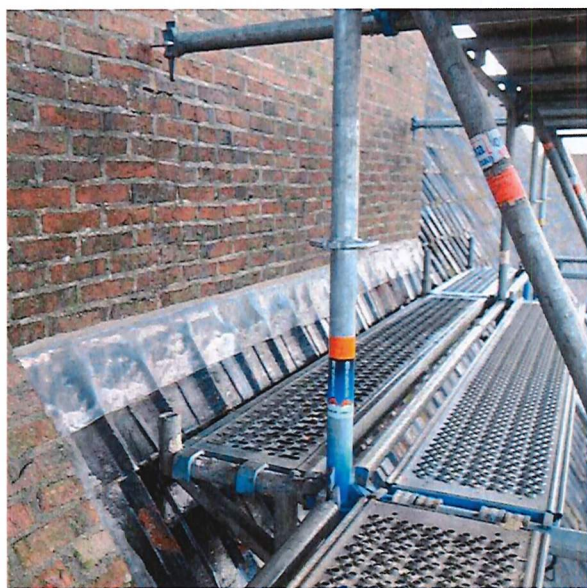
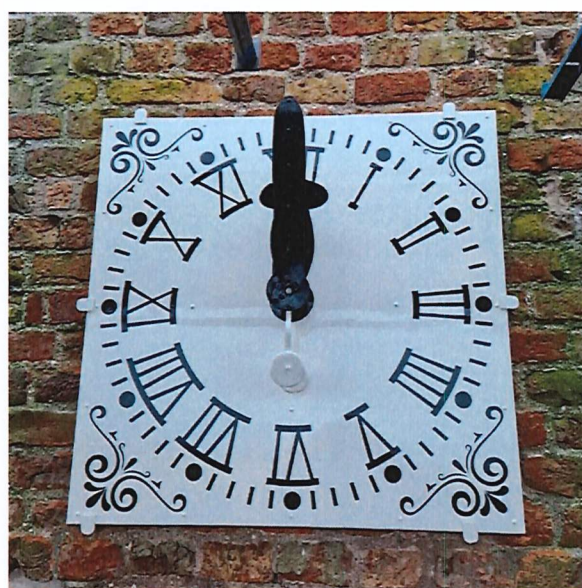
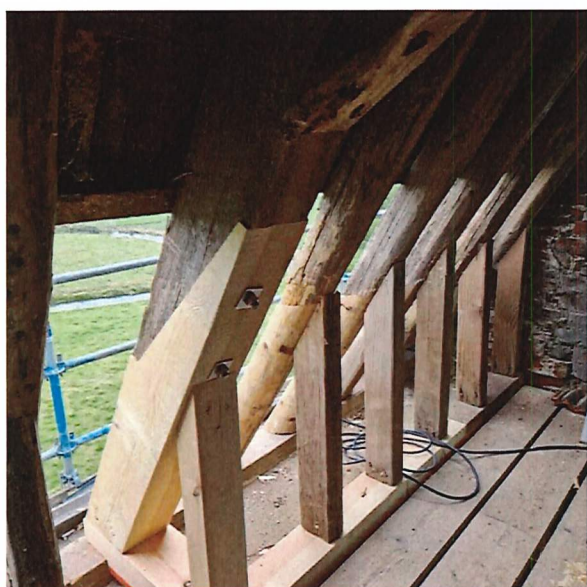
Het gerestaureerde uurwerk is geschilderd, de houten stoel onder het uurwerk bevat veel teksten van o.a. uurwerkherstellers en wordt derhalve niet geschilderd teneinde deze teksten te bewaren. Gezien de droge binnenopstelling is dit ook geen nadeel voor de levensduur.

Details van het uurwerk: Een tandwiel is uitgesleten, maar niet zo veel dat het moest worden hersteld of vervangen. Ook de onderdelen en zelfs de moeren zijn genummerd. Omdat het uurwerk, toen het gemaakt is al niet in zijn geheel naar de uurwerkzolder gebracht kon worden moest dit in onderdelen. Hier kon het in elkaar gezet worden. Dit zal bij het herplaatsen van het uurwerk in 2023 weer zo plaatsvinden. De wijzerplaten zijn vervangen en nu gemaakt van onderhoudsvrij koperplaat en zonder houten omlijsting zoals in het verleden ook het geval was volgens historisch onderzoek.

MET DANK AAN

De restauratie van de toren en het uurwerk van Wânswert is in 2022 gestart door Bouwbedrijf van der Werff uit Dokkum. Het schilderwerk is uitgevoerd door schildersbedrijf Loonstra uit Dokkum. De restauratie van het uurwerk is door Vellema Torenuurwerken uitgevoerd. Bij de restauratie van het torenuurwerk is specialist Pim van der Giesen van de Stichting Torenuurwerk ingeschakeld. De nieuwe wijzerplaten zijn geschilderd door Randolph Algera van het bedrijf Art Decor uit Heerenveen.

Voor de restauratie van de toren en het uurwerk kreeg het stichtingsbestuur financiële toezeggingen van de Provincie Fryslân, Stichting Sybold Foundation, de Meindersma Sybenga Stichting, de PW Janssen's Friesche Stichting en de Van Heloma Stichting.

JAARREKENING

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022
(Na verwerking van het resultaat)

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
ACTIVA				
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen (1)				
Overige vorderingen en overlopende activa		292.584		117.466
Liquide middelen (2)				
Rabobank rek. crt.	199.738		67.681	
Rabobank spaarrekening	435.928		536.011	
		635.666		603.692
TOTAAL ACTIVA		<u>928.250</u>		<u>721.158</u>

		31 december 2022	31 december 2021
		€	€
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN	(3)		
Eigen kapitaal		454	454
Bestemmingsreserves		649.532	497.430
		649.986	497.884
KORTLOPENDE SCHULDEN	(4)		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		95.345	34.518
Overige schulden en overlopende passiva		182.919	188.756
		278.264	223.274
TOTAAL PASSIVA		928.250	721.158

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

		2022		2021	
		€	€	€	€
Opbrengsten	(5)	290.200		242.787	
Uitgaven	(6)	125.000		-	
Bruto-marge			165.200		242.787
Overige bedrijfsopbrengsten	(7)		746		-
Som der bedrijfsopbrengsten			165.946		242.787
Bedrijfskosten					
Overige bedrijfskosten	(8)		291.498		217.845
Saldo voor financiële baten en lasten			-125.552		24.942
Financiële baten en lasten	(9)		-887		-1.286
Saldo			-126.439		23.656
			-		-
Netto saldo			-126.439		23.656

3 KASSTROOMOVERZICHT 2022

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2022		2021	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatieresultaat	-126.439		23.656	
Aanpassingen voor:				
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	-175.118		278.360	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen)	54.990		34.895	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-246.567		336.911
Kasstroom uit operationele activiteiten		-246.567		336.911
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie wettelijke reserves		152.102		-
Mutatie geldmiddelen		-94.465		336.911
Samenstelling geldmiddelen				
		2022	2021	
		€	€	
Geldmiddelen per 1 januari		603.692	266.781	
Mutatie liquide middelen		31.974	336.911	
Geldmiddelen per 31 december		635.666	603.692	

4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Monumentenbehoud Noardeast-Fryslân bestaan voornamelijk uit monumentenzorg.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Monumentenbehoud Noardeast-Fryslân is feitelijk en statutair gevestigd op Koningsstraat 13 te Dokkum en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41004703.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving RJ 640' organisaties zonder winstoogmerk

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelselwijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

VLOTTENDE ACTIVA

1. Vorderingen

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overige vorderingen		
Restauraties	4.570	-

De post restauraties is samengesteld uit bestede kosten minus ontvangen subsidies en zijn gebaseerd op projecten:

- Molen Hantumerleech (saldo € -/- 48.430)
- Molen De Hoop (saldo € -/- 4.699)
- Molen De Eendracht (saldo € 10.027)
- Toren Wanswert (€ 47.672)

Deze posten vallen buiten de reguliere subsidie en worden daarom apart gepresenteerd.

Overlopende activa

Nog te ontvangen opbrengsten	266.152	97.979
Vooruitbetaalde kosten	21.862	19.487
	<u>288.014</u>	<u>117.466</u>

2. Liquide middelen

Rabobank NL19 RABO 0153 4670 02	33.316	67.681
Rabobank NL39 RABO 0110 0672 90	41.672	-
Rabobank NL49 RABO 3175 4202 73	124.750	-
Rabobank NL86 RABO 3036 8251 34	435.928	536.011
	<u>635.666</u>	<u>603.692</u>

PASSIVA

3. EIGEN VERMOGEN

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Eigen kapitaal		
Stichtingskapitaal	454	454
Bij de oprichting van de stichting op 24 december 1993 is 1.000 gulden gestort door de toenmalige gemeente Dongeradeel.		
Bestemmingsreserves		
Reserve onderhoud en restauratie	649.532	497.430
	2022	2021
	€	€
Reserve onderhoud en restauratie		
Stand per 1 januari	497.430	473.774
Dotatie	-126.438	23.656
Inbreng kapitaal fusie	278.540	-
Stand per 31 december	649.532	497.430

4. KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>95.345</u>	<u>34.518</u>
Overlopende passiva		
Saldo vooruitontvangen subsidies Restauratiefonds minus toegerekende kosten	176.328	177.464
Nog te betalen kosten	<u>6.591</u>	<u>11.292</u>
	<u>182.919</u>	<u>188.756</u>

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	2022	2021
	€	€
5. OPBRENGSTEN		
Huur Molen de Eendracht Anjum	1	1
Huur Molen De Hoop Dokkum	7.229	3.806
Bijdrage niet-rijksoverheid	171.989	175.389
Bijdrage rijksoverheid molens	44.143	15.020
Bijdrage rijksoverheid torens	66.838	48.571
	<u>290.200</u>	<u>242.787</u>
6. UITGAVEN		
Bijdrage Instandhouding / Maatschappelijk gebruik kerken Ferwerderadiel	<u>125.000</u>	<u>-</u>
7. OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN		
Donaties bezoekers	<u>746</u>	<u>-</u>
8. OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN		
Onderhoud molens	79.600	34.557
Onderhoud torens	133.670	108.294
Kantoorkosten	391	596
Representatie/promotie	716	143
Algemene kosten	77.121	74.255
	<u>291.498</u>	<u>217.845</u>
Onderhoud molens		
Onroerend zaakbelasting en waterschapslasten	177	201
Onderhoud molens	79.750	30.192
Energiekosten	6.293	11.391
Recht van opstal molen De Hoop Dokkum	-227	-227
	<u>85.993</u>	<u>41.557</u>
Doorberekende energiekosten	<u>-6.393</u>	<u>-7.000</u>
	<u>79.600</u>	<u>34.557</u>
Onderhoud torens		
Onderhoud torens	<u>133.670</u>	<u>108.294</u>
Kantoorkosten		
Kantoorbenodigdheden	341	596
Abonnementen	50	-
	<u>391</u>	<u>596</u>

	2022	2021
	€	€
Representatie/promotie		
Reclame	211	-
Relatiegeschenken	505	143
	<u>716</u>	<u>143</u>
Algemene kosten		
Contributies en abonnementen	250	250
Kamer van Koophandel	8	-
Administratiekosten Noardeast-Fryslân	4.795	12.344
Notariskosten	4.716	-
Accountantskosten	6.535	4.607
Automatisering	466	442
Uren bouwkunde beleid en beheer (algemeen)	20.637	15.113
Algemene verzekeringen	39.714	36.748
Overige algemene kosten	-	4.751
	<u>77.121</u>	<u>74.255</u>
9. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN		
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>-887</u>	<u>-1.286</u>
Rentelasten en soortgelijke kosten		
Rente en kosten rekening-courant	<u>887</u>	<u>1.286</u>

H. van der Veen

H. Meinsma-Vlasma

L. Folkertsma

W.B. Banga

A. van der Veen

BIJLAGE(N)

**Stichting Monumentenbehoud Noardeast-Fryslân
Dokkum**

1 BIJLAGE OVERZICHT KOSTEN MOLENS

Molens

Omschrijving	410200 Onderhouds- kosten NEF	410250 Schilderw- erken Molens	410300 Onderhouds- kosten derden	410400 Dagelijks onderhoud	410500 Kosten niet- subsidieabel	410600 Brand- preventie	410900 Overige lasten Molens	41100 Ink. overdracht Rijk	Totaal
6121 Molen 'De Eendracht' Anjum	€ 81	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 140	€ 90	€ -187	€ 124
6122 Molen 'De Gans' Ezumazijl	€ 81	€ -	€ 139	€ -	€ 265	€ 81	€ 423	€ -362	€ 627
6123 Molen 'Hantumerleech' Hantum	€ 81	€ -	€ 23.955	€ -	€ 508	€ 101	€ 60	€ -14.518	€ 10.187
6124 Molen 'De Hoop' Holwerd	€ 81	€ 581	€ 3.872	€ -	€ -	€ 121	€ -	€ -2.328	€ 2.328
6125 Molen 'De Hoop' Dokkum	€ 81	€ 12.067	€ 421	€ 14	€ 2.339	€ 85	€ 120	€ -6.394	€ 8.732
6126 Molen 'Zeldenrust' Dokkum	€ 81	€ 2.033	€ 21.510	€ 12	€ 41	€ 118	€ 60	€ -14.288	€ 9.567
6127 Molen 'Ropta' Metslawier	€ 81	€ 3.249	€ 6.570	€ -	€ -	€ 121	€ 90	€ -6.067	€ 4.042
Totaal	€ 567	€ 17.930	€ 56.467	€ 26	€ 3.153	€ 767	€ 843	€ -44.143	€ 35.610

Aansluiting met jaarrekening:

Kolom 410200	€ 567
Kolom 410250	€ 17.930
Kolom 410300	€ 56.467
Kolom 410400	€ 26
Kolom 410500	€ 3.153
Kolom 410600	€ 767
Kolom 410900	€ 843

2 BIJLAGE OVERZICHT KOSTEN TORENS

Torens

Omschrijving	415200	415300	415600	415900	419900	41100	Totaal
	Onderhouds- kosten NEF	Onderhouds- kosten derden	Brand- preventie	Monumentwacht Torens	Overige lasten Torens	Ink. overdracht Rijk	
6131 Toren Aalsum	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6132 Toren Anjum	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6133 Toren Bomwird	€ 54	€ -	€ 86	€ 387	€ -	€ -264	€ 264
6134 Toren Brantgum	€ 27	€ -	€ 20	€ -	€ -	€ -24	€ 24
6135 Toren Dokkum	€ 27	€ -	€ 20	€ -	€ -	€ -24	€ 24
6136 Toren Ee	€ 54	€ 186	€ 16	€ 387	€ 186	€ -415	€ 415
6137 Toren Engwierum	€ 27	€ -	€ 16	€ -	€ -	€ -22	€ 22
6138 Toren Foudgum	€ 27	€ -	€ 20	€ -	€ -	€ -24	€ 24
6139 Toren Hantum	€ 27	€ -	€ 13	€ -	€ -	€ -20	€ 20
6140 Toren Hantumhuizen	€ 27	€ -	€ 20	€ -	€ -	€ -24	€ 24
6141 Toren Hiaure	€ 54	€ -	€ 20	€ 387	€ -	€ -231	€ 231
6142 Toren Holwerd	€ 54	€ 2.491	€ 86	€ 387	€ -	€ -1.509	€ 1.509
6143 Toren Jouswier	€ 27	€ 9.830	€ -	€ 387	€ -	€ -5.122	€ 5.122
6144 Toren Lioessens	€ 54	€ -	€ 20	€ 387	€ -	€ -231	€ 231
6145 Toren Metslawier	€ 54	€ 36.022	€ 25	€ 387	€ -	€ -18.244	€ 18.244
6146 Toren Morra	€ 54	€ -	€ 20	€ 387	€ -	€ -231	€ 231
6147 Toren Nes	€ 54	€ 29.197	€ 20	€ 387	€ -	€ -14.829	€ 14.829
6148 Toren Njavier	€ 54	€ -	€ 15	€ 387	€ -	€ -228	€ 228
Transport	€ 675	€ 77.726	€ 417	€ 3.870	€ 186	€ -41.437	€ 41.437

**Stichting Monumentenbehoud Noardeast-Fryslân
Dokkum**

Transport	€	675	€	77.726	€	417	€	3.870	€	186	€	-41.437	€	41.437
6149 Toren Oosternijkerk	€	27	€	-	€	15	€	-	€	-	€	-21	€	21
6150 Toren Oostrum	€	27	€	27.108	€	-	€	387	€	-	€	-13.761	€	13.761
6151 Toren Paesens	€	27	€	-	€	20	€	-	€	-	€	-24	€	24
6152 Toren Raard	€	27	€	-	€	20	€	-	€	-	€	-24	€	24
6153 Toren Ternard	€	27	€	-	€	20	€	-	€	-	€	-24	€	24
6154 Toren Waaxens	€	81	€	20.001	€	84	€	387	€	-	€	-10.277	€	10.277
6156 Toren Wierum	€	54	€	1.713	€	86	€	-	€	-	€	-927	€	927
6157 Toren Jannum	€	-	€	690	€	-	€	-	€	-	€	-345	€	345
Kerktoeren Wanswert (Ferw.)														
Kerkgebouw Jannum (Ferw.)														
Totaal	€	945	€	127.238	€	662	€	4.644	€	186	€	-66.838	€	66.838

Aansluiting met jaarrekening:

Kolom 415200	€	945
Kolom 415300	€	127.238
Kolom 415600	€	662
Kolom 415900	€	4.644
Kolom 419900	€	186

Totaal	€	133.675
---------------	----------	----------------

3 BIJLAGE TECHNISCH JAARVERSLAG 2022

TECHNISCH JAARVERSLAG

ONDERHOUD MOLENS 2022

Een bijzonder jaar met heel veel activiteiten en restauratiewerk aan onze molens. Tijdens de jaarlijkse inspectieronde van de molens wordt samen met de vrijwillige molenaars gekeken naar het nut en de noodzaak van het benodigde onderhoud, zowel voor het klein en dagelijks onderhoud als het meer ingrijpende en vervangende onderhoud. De meerjaren-onderhoudsplannen vormen hierbij de basis.

Hieronder volgt een opsomming van de grotere uitgevoerde werkzaamheden die uitgevoerd zijn en het klein- en dagelijks onderhoud aan deze werktuigen door de molenaars.

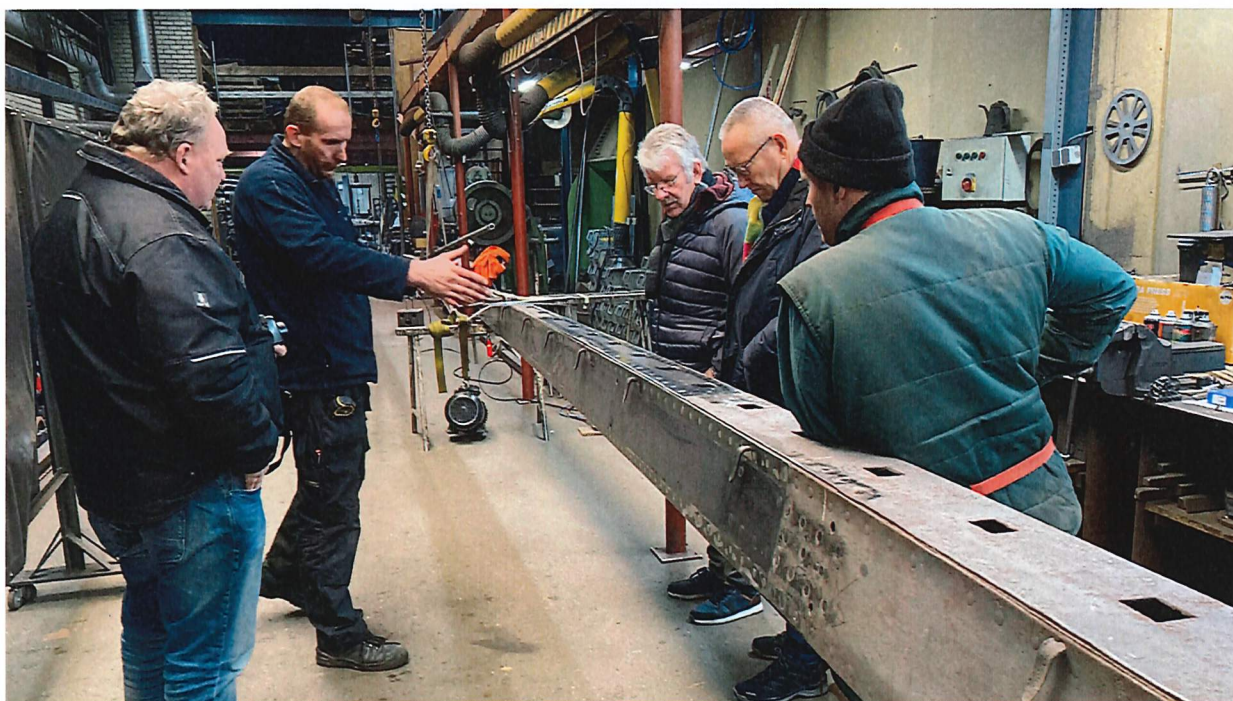
De werkzaamheden aan de Hantumermolen werden uitgevoerd door Jellema uit Burdaard, terwijl *De Molenmakers* uit Tzummarum de werkzaamheden aan 'De Hoop' in Dokkum verrichtten.

Werkzaamheden aan 'De Hoop' te Dokkum:

- aanvang met restauratie van kap en roeden
- vervangen stellingdelen
- schilderen van houtwerk bovenstuk
- Fauël fokwieken vervangen (verrot)
- herstel kruiwerk (waterpas gezet)
- voorkeuvelement vernieuwd
- kap nieuw rietdek / rietdek romp vastgezet
- geklonken Potroede gestraald en gerestaureerd bij Vaags in Aalten
- metselwerk stiepen hersteld
- gelaste stalen roede van Groot Wesseldijk uit 2005 afgekeurd
- opdracht voor nieuwe roede bij Beijk in Afferden

'Zeldenrust' te Dokkum:

- nieuwe zeilen aangebracht
- Fauël fokwieken vervangen (verrot)
- latten en nippels TH-kleppen vastgezet
- molen schoongemaakt door molenaars (na klander)
- pletter hersteld door molenaars
- ketting luiwerk vervangen door touw door molenaars

MOLENS

Werkzaamheden aan 'De Eendragt' te Eanjum:

- onderhoud rietdek achtkant
- voegwerk lood boven stelling
- voorbereidingen en inkoop hout nieuwe staartbalk
- verder klein onderhoud en reparaties door de molenaars o.a. aan voorzomen

De 'Hantumermolen' te Hantum:

- schroef vervangen
- schilderwerk gehele molen
- rietdek achtkant en kap vernieuwd
- gevluht hersteld
- nieuwe zeilen

'De Hoop' te Holwert:

- stellingdeuren vervangen
- ontmossen en bijwerken riet achtkant

'De Gans' te Iezumasyll:

- nieuwe vangketting aangebracht door molenaar
- antislip op uitskoat
- schoonmaak schilderwerk door molenaar

'De Roptamolen' te Mitselwier:

- lange schoren vervangen
- herstel stormschade en ontmossen rietwerk

MOLENMAKERS

De werkzaamheden aan de 'Hantumermolen' werden uitgevoerd door Jellema uit Burdaard, terwijl *De Molenmakers* van Hiemstra uit Tzummarum de werkzaamheden aan 'De Hoop' in Dokkum verrichtten.

De restauratie van de Potroede van 'De Hoop' werd uitgevoerd bij *Vaags Molenwerken* in Aalten (Gld). Het schilderwerk werd onder opdracht uitgevoerd door Ganzinga uit Dronryp.

Het rietwerk op de 'Hantumermolen' en 'De Hoop' werden gedekt door Kleinjan uit Den Ham.

Nieuwe molenzeilen voor de 'Zeldenrust' en de 'Hantumermolen' zijn vervaardigd bij *Koning Molenzeilen* uit Leeuwarden.

MET DANK AAN

Voor de restauratie van de Hantumermolen kreeg het stichtingsbestuur een bijdrage van de Provincie Fryslân, de Meindersma-Sybenga Stichting, het Hendrik Muller fonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds, de Stichting TBI Fundatie, de Van Heloma Stichting, de Stichting Bouwcultuurfonds Friesland, het Dinamo Fonds en natuurlijk het Molenfonds van De Hollandsche Molen.

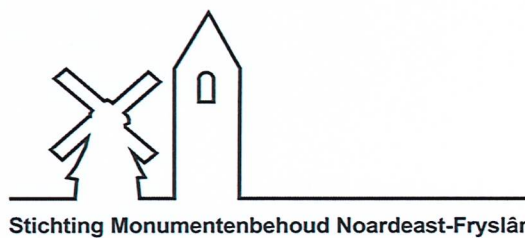
Voor de restauratie van molen De Hoop in Dokkum kreeg het stichtingsbestuur een bijdrage van de Provincie Fryslân, de Meindersma-Sybenga Stichting, het Hendrik Muller fonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds, de Stichting TBI Fundatie, Stichting Zabawas, de Van Heloma Stichting, de Stichting Bouwcultuurfonds Friesland, het Dinamo Fonds en natuurlijk het Molenfonds van De Hollandsche Molen.

COLOFON

TEKST	Henk van der Veen, Warner B. Banga, Ab van der Veen, Marco Feenstra
FOTO'S	Warner B. Banga, Willem de Graaf Wytse Pyt de Jager, Jouke Jongsma Janny Koning, Marcel Renou
OPMAAK	Warner B. Banga

4 BIJLAGE EXPLOITATIEREKENING 2022

Omschrijving baten	Begroting	Exploitatie- rekening 2022	Exploitatie- rekening 2021
Huur Molen De Eendracht Anjum	€ 1	€ 1	€ 1
Huur Molen De Hoop Dokkum	€ 5.001	€ 7.229	€ 3.806
Recht van opstal De Hoop Dokkum	€ 227	€ 227	€ 227
Doorberekening energie	€ 6.102	€ 6.393	€ 7.000
Bijdrage niet-rijksoverheid	€ 170.389	€ 171.989	€ 175.389
Donateurs	€ -	€ 746	€ -
Bijdrage rijksoverheid molens	€ 34.400	€ 44.143	€ 15.020
Overige opbrengsten niet-rijksoverheid molens	€ -	€ -	€ -
Bijdrage rijksoverheid torens	€ 57.053	€ 66.838	€ 48.571
Totaal baten	€ 273.173	€ 297.566	€ 250.014
Omschrijving lasten			
Onderhoud molens	€ 80.401	€ 85.377	€ 41.784
Onderhoud torens	€ 177.650	€ 134.513	€ 108.294
Bijdrage instandhouding/Maatschappelijkgebruik		€ 125.000	
Kantoorkosten	€ 250	€ 391	€ 596
Representatie/promotie	€ 2.000	€ 716	€ 143
Algemene kosten	€ 73.590	€ 77.121	€ 74.255
Financiële lasten en baten		€ 887	€ 1.286
Totaal lasten	€ 333.891	€ 424.005	€ 226.358
Exploitatieresultaat	€ -60.718	€ -126.439	€ 23.656